

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO

JBRT.

Licijaska knjižnica,
Ljubljana

Oredništvo in upravlništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO V.

LJUBLJANA, dne 5. avgusta 1922.

ŠTEV. 91.

P. n. naročnikom in čitateljem „Trgovskega lista“! Usled nenačnega izbrufu stavke tiskarskega osebja ni mogel v torek naš list iziti. Ravno tako se je zakasnela četrtkova številka. Upamo, da bodo pogajanja med tiskarji in lastnikom istih dobro uspela, ter ne bo v bodoče nobenih nadaljnjih nerednosti pri izhajanju lista. Prosimo torej p. n. naročnike, da nam te nerednosti oprostite.

„Uredništvo“.

Svobodnice za vino.

Vsako vino, ki se v Sloveniji (izvzemši Prekmurje) prevaža v količini nad 10 litrov, je po členu 10. pravilnika o trošarini na vino (Uradni list naredba št. 338 ex 1920) vezano transportni kontroli in mora biti ne glede na to, ali je zatrošarinjeno ali ne, krito s transportnim listom.

Transportni list je dvojen: Za že obdavčeno vino se izdajajo »svobodnice«, za še neobdavčeno vino pa »kontrolni listi«.

Transportne liste (svobodnice in kontrolne liste) izdajajo pristojni oddelki finančne kontrole, zato se mora vsak prevoz vina predhodno prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole.

S to določbo so vinski trgovci, ki so izven sedežev oddelkov finančne kontrole, zelo prizadeti, ker morajo hoditi vsako oddajo vina prijavljati včasih po več ur daleč in mora kupec čakati s prevozom vina, dokler ne dobi transportnega lista.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je te težkoče pri prijavljanju prodaje vina upoštevala in posameznim vinotrčcem, ki so od sedežev oddelkov finančne kontrole oddaljeni, na njih prošnje pod pogojem, da imajo tudi vse v založni kleti, za prodajo na debelo namenjeno vino vedno zatrošarinjeno, dovolila olajšavo v tem smislu, da oni niso dolžni prijavljati vsake posamezne oddaje vina oddelku finančne kontrole, temveč da smejo sami izdati svojim odjemalcem za prevoz vina predpisane transportne liste (svobodnice).

Ker je pri sedanjem obdavčenju vina (ko se mora zatrošariniti vse za konzum namenjeno vino) končno vseeno, ali plača trošarino trgovec z vinom ali pa šele gostilničar ali privatnik, ki kupi vino od trgovca, je pogoj, da mora biti vsa zaloga vina vedno zatrošarinjena, prav lahek. Kaj čuda torej, da prosi vedno več vinotrčcev za olajšavo, da bi smeli sami izdajati svobodnice za vino.

V poslednjem času izdaja te dovolitve generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu sama, zato se naslavlja prošnje na to oblastvo, vlagajo pa se slejkoprej pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Ljubljani ali Mariboru.

V prošnji mora prosilec navesti:

1. svoje ime in bivališče (hišno številko);
2. kraj in hišno številko, kjer ima zalogo vina za prodajo na debelo;
3. ali in na kakšen način je zaloga vina za prodajo na debelo ločena od morebitne zaloge vina za prodajo na drobno (točilne kleti);
4. koliko kilometrov je založna klet, odnosno bivališče prosilca, od-

daljena od sedeža (kraja) pristojnega oddelka finančne kontrole;

5. izjavo, da se zaveže imeti tudi v svoji zalogi za prodajo na debelo le zatrošarinjeno vino, in

6. da se zaveže voditi o porabi svobodnic natančen račun.

Vinotrčcem, ki imajo tudi gostilno ali kako drugo prodajo vina na drobno (pod 50 litrov), se dajejo dovoljenja za izdajanje svobodnic le, če je med kletjo za prodajo na debelo in kletjo za prodajo na drobno (točilno kletjo) vsaj javna cesta ali pot.

Prosilci, ki se ne pečajo le s trgovino z vinom na debelo, temveč prodajajo vino tudi na drobno, naj priložijo prošnji torej vedno tudi črtež, iz katerega bo razvidno, kako ležita obe kleti in ali je med njima vsaj javna cesta ali pot.

Prošnje se kolkujejo s 3 dinarji, priloge prošnje (črtež itd.) pa s kolekom po 1 dinar. Za rešitev prošnje naj se priloži kolek za deset dinarjev.

Ko izda generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu svoje rešenje, izroči pristojni oddelku finančne kontrole vinotrčcu primerno število z žigom oddelka opremljenih praznih svobodnic in ga pouči, kako naj s svobodnicami postopa in kako naj vodi račun o njih porabi.

Dovoljenja za izdajanje svobodnic veljajo le do preklica in se ob najmanjši zlorabi takoj preklicajo.

V členu 8. pravilnika o trošarini na vino predpisani založni zapisnik vodijo vinotrčci, ki izdajajo svobodnice, ravno tako, kakor ga morajo voditi vinotrčci, ki imajo zalogo vina za prodajo na debelo nezatrošarinjeno, ker z dovolitvijo ugodnosti, da smejo sami izdajati svobodnice, še niso oproščeni dolžnosti voditi o prejemu in oddaji vina iz zaloge in o pretakanju vina natančen račun.

Naš izvoz sliv.

Za žitom, lesom, živino in mesni izdelki zavzemajo suhe slive največje mesto med našimi eksportnimi predmeti. Ako upoštevamo okolnost, da zamore razen nas izvažati slive samo še Francija in Amerika in da nas, kar se tiče produkcije prekaša samo Amerika, tedaj si moremo lahko predstavljati, koliko bi se dalo z dobro organizacijo eksportne trgovine, z pravilno urejenimi železniškimi tarifi ter s carinskimi olajšavami na tem polju doseči za poplavljanje našega gospodarskega položaja.

Dasi primanjkujejo točni statistični podatki za mesec maj in junij, se da izvoz posušenih sliv in slivove čežane za kampanjo 1921—1922 ugotoviti po sledečih številkah:

Od junija 1921 do 1. julija 1922 se je izvozilo 3500 vagonov posušenih sliv in 2500 vagonov slivove čežane, kar bi znašalo približno vrednost 450 milijonov dinarjev. Ako upoštevamo, da je znašal v kampanji 1920—1921 izvoz sliv 4114 vagonov, čežane pa 244,5, tedaj uvidimo, da se je izvoz sliv zmanjšal za približno 500 vagonov, med tem ko se ni izvoz čežane zmanjšal za toliko.

Po statističnih podatkih, katere je izdalo ministrstvo za kmetijstvo, imamo v vseh pokrajinah Jugoslavije okoli 60 milijonov slivovih dreves.

Celokupni pridelek sliv je znašal 1921 nekaj več od 80.000 vagonov, iz česar lahko povzamemo, kako veliko produkcijsko zmoglost in kake izgleda za razvoj v bodočnosti nam nudi ta panoga industrije. Ako vzamemo količino izvoženih suhih sliv in čežane, ter jo primerjamo s količino surovih sliv, ki so bile potrebne za ta izvoženi kvantum, tedaj vidimo, da se je za to uporabilo samo 12.000 vagonov, iz česar lahko sklepamo, da se izdeluje relativno zelo malo suhih sliv in čežane. Domače potrebe po suhih slivah in čežani so majhne, pač pa se porabi večji del sliv za kuhanje žganja, ki se izvršuje pri nas zelo intenzivno, kar pa je zelo škodljivo ne le v narodno-gospodarskem ampak tudi higijeničnem oziru. Iz navedenih števil se pa tudi da sklepati, da je naši industriji suhih sliv odprto široko polje za razvoj in to tem več, ker je vprašanje po slivah v zadnjih letih zelo naraslo. Vprašanje po slivovi čežani se je pa na sprotno v zadnjem času zmanjšalo. To dejstvo ima svoj vzrok v tem, da se je pred vojno izvažala čežana iz naših krajev po največ v Nemčijo in Avstrijo, da so ti državi vsled vojne obubožali in da je prebivalcem teh držav nakup čežane predrag, zato se izdelujejo tam različne marmelade in sadne konzerve, ki so mnogo cenejše.

Kar se tiče tržišč bi se moralo stremeti za tem, da se ista potom našega trgovinskega ministrstva, ter potom naših zunanjih trgovinskih agencij razširijo sorazmerno po vsej Evropi. Posebno bi se moralo paziti, da krenemo z našim izvozom tudi v države z zdravno valuto in ne kakor do sedaj, ko se je vršil naš izvoz v glavnem v Nemčijo in Avstrijo. Ako bi se dvignila produkcija suhih sliv na predvojno količino, kar bi bilo pri intenzivnem delovanju trgovinskega ministrstva zelo lahko mogoče, bi zamogli spraviti na tržišče več nego 8000 vagonov suhih sliv. Amerika in Francija razpečata po evropskih trgih približno 4000 vagonov suhih sliv, katerih kvaliteta je pa mnogo boljša od naših. Pač pa je naše blago ceneje, in dokler se naš dinar ne popravi, se ni bati v tem oziru nobene konkurence.

Zelo važnega pomena pri trgovini s suhimi slivami je način upakovanja. V tem oziru stojimo za našimi konkurenti še zelo daleč. Suhe slive se pri nas izvažajo še vedno v navadnih vrečah in le minimalen del se izvažava v zabojih. Zavijanje in razpečevanje suhih sliv v zabojih in škatljah ni pri nas še udomačeno, toda primorani bomo, da se tej vrsti razpošiljanja priučimo, kajti znano je, da inozemski trgovci, ki kupujejo pri nas slive, jih najprej lično pospravijo v zaboje ali škatlje in jih šele potem razprodajajo. Za razvoj naše slivove industrije je tedaj ta način zavijanja suhih sliv eminentne važnosti in bi morali merodajni faktorji z železniškimi tarifi in drugimi olajšavami pospeševati ustanovitve primernih, moderno urejenih štacij, kjer bi se suhe slive lepo in okusno zavijale in razpošiljale. V prvi vrsti bi se moralo vsaj začasno, dokler se ne bodo izdelovali potrebni zaboji v državi, skrbeti za to, da se oprostijo carine uvoz zabojev, ki se uvažajo iz

inozemstva in ki so potrebni za eksport suhih sliv.

Največje težkoče pa povzroča izvozu suhih sliv osiguranje valut. To vprašanje dela izvoznikom največje sitnosti in ima za razvoj eksporta sliv zelo škodljive posledice. Tozadevne akcije pri finančnem ministrstvu, ki merijo na to, da se s posebnimi merami skuša olajšati izvoz suhih sliv, so se napravile že pred dvema, tremi leti, ponovile so se letos zopet in potrebno bi bilo, da bi finančni minister tej panogi naše eksportne industrije posvetil vendar malo več pozornosti.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

XXV. Gojenje ovc v Vojvodini.

V Banatu redijo ovce srpski kmetje in Romuni, v Bački pa Srbi in Madžari in sicer v svrhu pridobivanja mleka in poleg posestnikov brez obzira na narodnost lastnikov radi volne. Najdebelejše ovce v Vojvodini so somborske ovce, ki jih držijo Somborci radi mleka. Letni oven somborske vrste ovc tehta 80—100 kg ovce pa 60—70 kg par. Somborski oven daje 4 in pol do 5 kg volne, ovce pa 3 do 3 in pol. One so najboljše za meso in za mleko, ker daje ena ovca 1 liter mleka na dan. Somborci imajo dobro pašo za ovce in jih dobro negujejo. Ravnotako pazijo, da imajo čim debelejšo ovce in so plačali v mirni dobi po 150 forintov za dobrega ovna, sedaj pa 3000 kron. V Somboru ima vsaka hiša 10—30 ovac, na katere izredno pazi. Iz mleka izdelujejo Somborci znani somborski sir, katerega se pridelava okrog 150 vagonov letno.

Veleposestniki držijo ovce, ki se imenujejo merino ovce, ki se ne molzejo in sicer samo radi volne in mesa. Kmetje držijo ovce za pridobivanje mleka. V Bački držijo merino ovce le veleposestniki kakor grof Chotek, Vojnić itd. v Banatu pa grof Čekonić, Lederer in Leibach. Bačka ima 50% merino volne, a druga polovica je takozvana cigaja, to je volna, ki je finejša in boljše kvalitete, kakor od krivovirske ovce. Med Donavo in Tiso do Sombora, vstevši Sombor, se pridobiva cigaja, od Sombora do Baje pa se nahaja merino ovca. Volna okoli Vršaca je groba in dolgolasa, kot bosanska. V okolici Žrnovnice in Čoke se nahaja merino, v okolici Pančeva pa je vdomačena vrsta ovce z volno ki je med cigajo in ostrovolno. Kvaliteta sremske volne je med grobo (krivovirska) in navadno bosanska.

Letni prirastek volne za trgovino v Bački se cení na 100.000 kg, v Banatu na 120.000 kg in Baraniji na 50.000 kg, v Sremu 50.000 kg ter v Slavoniji 50.000 kg. Od tega je polovica merino, polovica pa debela in groba. Pričakuje se, da se bo z razdelitvijo veleposestev prenehala tudi reja merino ovce, ki se je gojila radi volne in je bila prikladna za veleposesti, ker je zahtevala malo brige. V Sremu daje 1 oven 4 do 4 in pol kg volne, ovca pa 2 in pol do 3 kg. V Banatu 3 in pol do 4 kg volne in oven 4 in pol do 5 kg. V Slavoniji ovca 2 1/2 do 3 kg in oven 3 1/2 do 4 kg.

Od 100 kg volne, ki je bila oprana na ovci se dobiva pri pranju volne z

milom, pri merino 65%, in pri cigaji, (debeli volnosti ali krivovirski, ovčje-poljski) 60—70%. Od dobivanje volne porabi največ ljudstvo samo, ki plete nogavice, tke obleke in preproge, le malo obleke se proda, ker je pri onih, ki redijo ovce predpogoj, da pokrijejo lastno potrebo in se proda šele to, kar ostane. Navadno je ostalo malo volne. Izvozno volno so dajala veleposestva. Ako se veleposestva porazdelijo se ne bo zmanjšalo število ovc v tolikšni meri, kakor se bo zmanjšalo količina volne, ki prihaja za trgovino v poštev.

Pričakovati je, da ne bo prišlo ničesar več v trgovino, ker bo ljudstvo predelalo vso volno samo.

Kuhanje žganja.

Izračunjena višina kotla se mora strogo razlikovati od višine, ugotovljene z metrom. Z metrom merjena višina kotla velja namreč za faktično obliko kotla, izračunjena ali idealna višina pa velja za cilindar (valj), ki ima enako prostornino kakor dotični kotel in enak premer, kakor je največja širina (največji premer) tega kotla.

Če izračunimo idealno višino kotla, smo torej izračunili, kako visok bi moral biti pokončen cilindar, da bi držal ravno toliko, kolikor drži kotel, če je cilindrovo dno ravno tako široko, kakor je širok ta kotel na najširšem mestu, ali z drugimi besedami povedano, kako visok bi moral biti kotel v obliki, ki jo imajo brzoparilniki, da bi držal toliko, kolikor drži kotel, za katerega računimo idealno višino.

Pri določanju dnevne proizvodnosti žgalne priprave se jemlje ozir le na izračunjeno (idealno) višino, ki je vedno znatno manjša od dejanske višine kotla.

Izračunavanje idealne višine ni prav enostavno, je pa velevažno za vsakogar, ki si hoče nabaviti ploščat kotel. Dobiček, ki ga ima od ploščatosti kotla, ni namreč v nobenem razmerju s poviškom trošarine, ki pripada na tako obliko. Ne bo torej odveč, ako si ogledamo tudi izračunavanje idealne višine nekoliko natančneje.

Prostornina valja (cilindra) se izračuna, če se pomnoži njegov preseki (osnovna ploskev) z višino, obratno se najde višina valja, če se prostornina valja deli z njegovim presekom (osnovno ploskvijo).

Ker se izračuna osnovna ploskev valja, če se pomnoži valjev polmer (polovica širine) s samim seboj in zmnožek še z Ludolfovim številom

3.1416, se izračuna potemtakem idealna višina kotla, če se njegova prostornina, ki se je ugotovila z vlivanjem vode (1 liter = 1 dm³), deli s površino največjega vodoravnega preseka (osnovno ploskvijo) namišljenega valja ali s kvadrirano in nato še z Ludolfovim številom pomnoženo polovico največje širine kotla.

Če znaša prostornina žgalnega kotla 60 litrov, a njegov največji premer (največja širina) 40 cm, se izračuna idealna višina tako-le:

Prostornina: 60 litrov = 60 dm³ ali 60.000 cm³ (število litrov se pomnoži s 1000, ker ima 1 dm³ 1000 cm³).

Osnovna ploskev: polovica premera (40 cm ali polmer = 20 cm) 20 cm × 20 cm = 400 × 3.1416 = 1256.64 cm² ali zaokroženo 1257.

Višina: 60.000 : 1257 = 47.7 cm ali zaokroženo 48 cm.

V tem primeru ne presega torej širina kotla (40 cm) njegove enoinpolkratne (48 + 24 = 72 cm) izračunjene višine.

Ako bi pa znašala največja širina omenjenega kotla 50 cm, bi bil račun tak-le:

polovica premera: 25; 25 × 25 = 625 × 3.1416 = 1963.5 ali zaokroženo 1964; 6000 : 1964 = 30.5 cm; polovica višina je (30.5 + 15.25 =) 45.75 cm.

Ker znaša največja širina kotla 50 cm, preseza poldrugo višino (45.75) za 4.75 cm t. j. za eno pričetno polovišino. Za to žgalno pripravo bi se morala vzeti ena polnitev več radi ploščate oblike kotla.

* *

Ugotovljeno proizvodnost vpiše finančna kontrola v »zapisnik o pregledu žgalne priprave«, ki ga sestavi za vsako žgalno pripravo posebe v 2 izvodih.

En izvod tega zapisnika se vrne po overitju s strani okrajnega upravnika finančne kontrole, odnosno generalne direkcije posrednih davkov, podjetniku žganjarne, da ga hrani pri ostalih kontrolnih spisih.

Določena proizvodnost žgalne priprave velja za tri proizvodne dobe, ki se računajo od 1. septembra enega do 31. avgusta naslednjega leta. Po preteku tega časa se mora žgalna priprava vnovič premeriti. Izmeriti se pa tudi mora med tem časom, če se izvršile na pripravi izpremembe, ki bi mogle vplivati na njeno proizvodnost.

Pridobitek alkohola.

Izkušnja uči, da se ne more iz vseh snovi proizvesti enaka količina

alkohola, temveč, da se more n. pr. iz vina proizvesti mnogo več alkohola nego iz iste količine piva. Naravno je torej, da se tudi pridobitek alkohola pri pavšalaciji trošarine na žganje jemlje različno.

Snovi, dovoljene za kuhanje žganja, delimo po tem, koliko litrov čistega (absolutnega) alkohola dobimo iz 100 litrov drozge, pripravljene iz dotične snovi, v tri vrste:

Za nekatere snovi jemljemo pridobitek alkohola s 4, za druge le z 2 a za tretje celo le z 1/4 hektolitrske stopnje.

(Dalje prih.)

Valuta Turčije.

Pred vojno je bila Turška ena onih redkih držav, ki so imele v prometu skoraj izključno kovan denar. V prometu je bilo 40 milijonov turških lir v zlatu in 10 milijonov v srebru, niklu in bakru. Bankovce je emitirala »Otomanska banka«. Maksimum emisije je bil določen na 2 milijona lir, dočim je faktična cirkulacija znašala samo okroglo 1 milijon 200.000 lir. V začetku svetovne vojne je bila pravica emisije »Otomanske banke« podvojena od dveh milijonov na 4 milijone in je bil nastavljen prisilni kurz.

Ko je koncem leta 1914. stopila Turčija v vrsto bojujočih se držav, je krila svoje stroške kakor večina drugih držav z izdajanjem novih bankovcev. Za te bankovce je garantirala Nemčija z neznatnim delom pri »Nemški carski banki« in »Avstro-ogrski banki« v korist Turčije položenega zlata, in deloma z raznimi blagajniškimi boni, ki bi se morali 11 let po končani vojni izmenjati za pravo zlato. Tako se je cirkulacija bankovcev v Turčiji ob koncu svetovne vojne povzpela na 159 milijonov lir, od katerih je bilo z zlatom kritih faktično samo 5 milijonov. Poraz Turčije in zelo nepovoljno stanje njene trgovine, vrednost uvoza 1.1920 se ceni, da je osemkrat večja od izvoza-so imeli za posledico, da je vrednost turške lire neprestano padala. Dočim je pred vojno 110 turških grošev odgovarjalo 1 funtu šterlingov, je bilo treba plačati oktobra 1918. že 158 lir in je od takrat dalje vrednost vedno bolj padala in sicer je bilo treba plačati:

1. 1919 341 do 406
1. 1920 384 do 582
1. 1921 507 do 950
1. 1922 623 do 710.

Kakor se vidi je turška valuta v stalnem padanju. Na žalost je njen padec vendar manjši od padca našega dinarja... (Po listu »Politika«.)

Oglašajte v »Trgovskem Listu«!

tja pisariti in brzojaviti, kar zopet stane in povzroča veliko nevolje. —

Na tovarne liste in konnossemente, ki zastopajo pri povodnem transportu tovarne liste in ki predstavljajo poleg pobotnice, kapitana ali ladijske družbe o prejemu blaga tudi priznanje obveznosti pravilne izročitve blaga na namembnem kraju — na te dokumente morajo biti natančno in čitljivo vpisano število kosov, znamenja in številke, da ne bo prejemnik izpostavljen nobenim neprijetnostim od strani carinskih oblasti in da nas ne more za to napraviti odgovornih. Torej, Fric, imej odprte oči, in delaj skrbno, da ne nastanejo kakšne pomote. S tem ne le, da nam napraviš sitnosti, marveč škoduješ tudi ugledu hiše napram odjemalcem, kajti le prepogosto se iz površnega in napačnega izgotavljanja odpošiljalnih papirjev sklepa na površno postrežbo in v večini slučajev se tudi ne moti.

* *

Po tej teoretični šoli o njegovem novem delovnem krogu, je prišla za Frica drugi dan praktična stran na vrsto.

Kot pri večini drugih znanosti, katere je gospod Krej vedno osebno naučil svoje učence, tako tudi zdaj ni opustil, da ne bi Frica, predno se je poprijel svojega dela, upeljal v vse podrobnosti. Pouk je bil skupen za vse štiri brate, akoravno je začetkoma prišel le Fric v poštev.

Izvoz in uvoz.

Uvoz vina in likerjev v Ameriko prepovedan. Ameriška vlada je prepovedala uvažanje vina in likerjev za zdravniško porabo, dokler se ne porabi sedanja obstoječa množina.

Narodno gospodarske zadeve.

Pravilnik glede takse noševine. — (Konec). Kjerkoli je rečeno, da se gotovo blago more cariniti v vagonu in drugih prevoznih sredstvih ali da se more cariniti izven carinarnice in carinskih razkladišč, ne pomeni to, da se mora tako tudi vedno zgoditi, ampak, da smejo carinarnice v gotovih slučajih tako ravnati z ozirom na lokalne razmere (prostornost in položaj carinskih skladišč in magacinov, število nosačev, in temu podobno) in na stvarno potrebo in interes carinske službe in prometa.

Prediva iz tekstilnega materiala brez ozira na visočino carine se ne smejo prejemati in cariniti v vagonu ali drugih prevoznih sredstvih.

Carinarnice določijo pri prijemu tovarnih listov, katero blago je razložiti v skladišča in katero je prejeti in cariniti v prevoznih sredstvih. Carinjenje v prevoznih sredstvih, ki niso niti parnik, niti šlep, niti vagon, se ne lo v nobenem primeru odobrilo.

Za odobritev, da se blago razloži in carini izven carinarnice in carinskih razkladišč se mora predložiti carinarnici pismena prošnja.

Ravnatoko se mora predložiti carinarnici pismena prošnja, ako se zahteva sprememba sklepa carinarnice o carinjenju blaga v prevoznih sredstvih.

V opombi skladiščne knjige se mora zabeležiti, kje je bilo blago sprejeto, isto mora tudi vlagatelj deklaracije označiti na deklaraciji, kar mora skladiščni knjigovodja potrditi s podpisom.

Cinovniki, ki taksirajo deklaracijo, preračunajo takso-noševino, po označbi na deklaraciji in po tem v katero številko II. tega razpisa spada po tarifskem imenovanju. Ako ugotovijo cinovniki o priliki pregleda, da se gotovo blago ne more pregledati v prevoznem sredstvu, bodo predložili o tem carinarnici pismeno poročilo, a carinarnica bo, ako soglašala s predloženimi razlogi, takoj odločila, da se blago razloži kje (v skladišču na razkladišču ali izven carinarnice).

Blago, ki se carini v drugih prevoznih sredstvih a ne v vagonih, mora biti oddeljeno od drugega blaga v dotičnem prevoznem sredstvu in zloženo tako, da se more izvršiti pregled takoj in s popolno gotovostjo.

Za tekočine v tankih bo sledila posebna pojasnitev.

»K naši špediciji spadajo sledeče knjige,« je začel prokurist, prvič ležarska knjiga, drugi odpošiljalna knjiga in tretji špedicijska zabeležna knjiga. Zadnje že poznate. Iz zabeležke v nji razvidite, katero blago in kdaj se mora odposlati. Na podlagi teh zabeležek pregledate naročilno knjigo in izberete posameznosti, ki pridejo za določeno partijo v poštev. Nato odprete ležarsko knjigo in si zaznamujete kose, ki se bodo odposlali. Zdaj pripravite odpošiljatev in ko so zaboji ali sodi zaznamovani ter če je potrebno, še enkrat tehtani, vpišete dotično ekspedicijsko v odpošiljalno knjigo, in sicer z vsemi podatki, to je z znakom, številko, brutto in netto težo ter težo tare, če se izvrši odpošiljatev po železnici ali z ladjo in navedete v zadnjem slučaju ime ladje. Ko je vpisovanje v odpošiljalno knjigo končano, je to dokaz, da je blago v resnici gotovo za odpošiljatev. Kolona odpošiljalnega dne ima tri rubrike; v prvo rubriko vpišemo datum, kdaj bi se imela odpošiljatev izvršiti, v drugo, kdaj je pošiljka v resnici odšla in v tretjo vpiše tisti, ki blago fakturira, datum fakture.

Kot boste videli, imamo dve različni ležarski knjigi in sicer eno o našem tukajšnjem stanju in drugo o našem zunanjem stanju. Slednja obsega ono blago, ki leži pri dobaviteljih ali v zunanjih skladiščih za naš račun. —

(Dalje prih.)

Podlistek.

Od začetrnika do popolnega trgovca.

(16. nadaljevanje.)

Večina uvoz in izvoz. tvrdk so, vsa za večji del svojih pošiljatev, svoji lastni špediterji, to se pravi, stopijo v direktno zvezo z železnico in pomorskimi družbami ali njih agenti in imajo v to svrhu v svoji pisarni oddelek, ki se bavi izključno s špedicijo. — Ta oddelek oskrbi zamožanje blaga, tehtanje, zaznamovanje in numeriranje posameznih kosov, biti mora natančno poučen o železniških tarifah, o vozarinskih cenah, tovarnini na ladjah, na kak način se izpolni odpošiljalni papirji in deklaracije, o carinskih razmerah in kateri pot je najboljši za odpošiljanje. Vedno mora biti zmožen, dati trgovini natančne in popolnoma zanesljive podatke, ker se na te podatke, kot ste videli, opira naše računanje cen. Špedicijski oddelek mora zaradi tega razviti zelo pazljivo in mnogostransko delovanje in slednje pri nas tem bolj, ker mora nadzorovati gibanje v tukajšnjem, kakor tudi v zunanjih skladiščih.

Kot sem že prej omenil, smo za večji del naših pošiljatev svoji lastni špediterji in sicer v prvi vrsti za vse semkaj došlo in od tu izišlo blago. Na onih zunaj ležečih mestih, kjer moramo vzdrževati ležišče ali pri na-

ših dobaviteljih ali v carinskih prostorih, ali kjer imamo došlo blago prekladati in odpošiljati naprej z železnico ali ladjo, se moramo pač posluževati posredovanja špediterjev, kojih podatke, zabeležke in poročila mora pa zopet kontrolirati naš špedicijski oddelek. Njegova naloga je tudi, najti povsod najcenejše in najzanesljivejše špediterje. Ker se ne more vseh naslovov in posameznosti obdržati v glavi, bo dobro, Fric, da si sestaviš v svojem prostem času seznam najvažnejših parniških linij iz najglavnejših evropskih pristanišč proti evropskim in prekomorskim pristaniščem in sicer z njih natančnim naslovom in tudi naslovom njih zastopnikov.

Dalje si napraviš seznam boljših in večjih špedicijskih tvrdk in pri tem podčrtaj posebno one tvrdke, ki imajo poleg špedicije tudi ložišča. — Take naslove bomo pozneje pogostokrat potrebovali in tvoj seznam nam bo zelo prav prišel. Nadalje moraš kot špediter paziti na to, da se zaznamovanje posameznih kosov izvrši pravilno in natančno in da bodo sploh vsi podatki, ki se nanašajo na znamke, številke, teže in vrednot napravljene z največjo pazljivostjo, ne glede na to, ali jih mi sami vpišemo v dokumente ali jih imamo oddati dalje na špediterje. Ti namreč ne morejo s pomanjkljivimi podatki nič začeti in blago potem enostavno obleži, nositi moramo ležarino in druge stroške, ali pa moramo sem in

IV.

Noševino ne plačajo: predmeti, ki so po členu 6 zakona o splošni carinski tarifi carine prosti; blago, ki se pri carinarnici neposredno preklada (iz vagona v vagon, iz vagona v parnik ali šlep, iz parnika ali šlepa v parnik ali šlep, iz parnika ali šlepa v vagon) v svrhu upotitve drugim carinarnicam na carinjenje; vse blago neposrednega prevoza, tudi ako bi se moralo pri obmejni carinarnici ali med potom prekladati; in predmeti omenjeni v razpisu C. br. 61.602/1920 let. v primerih iz točke V. istega razpisa.

V.

1. Ako se gotovo blago razloži v magacin ali na razkladišča carinarnice, a se po spremenjenem naslovu odpravlja prevozno ali v svrhu carinjenja drugi carinarnici, se plača noševina vedno po to. a) čl. 23. —

2. Ravno tako se plača za blago, za katero je bila vložena deklaracija, a koje se potem po spremenjenem naslovu odpravlja prevozno ali v svrhu carinjenja drugi carinarnici, določena noševina po točki I. pod 3 in 4 tega razpisa, z ozirom na to, kako se blago carini (v vagonu z delnim razkladanjem in tehtanjem na vagonskih tehnicah, v vagonu brez razkladanja s tehtanjem ali brez tehtanja na vagonskih tehnicah, v drugih prevoznih sredstvih ali je razloženo izven carinarnice in carinskega razkladišča).

3. Plačana noševina pri spremembi naslova pri odpravni carinarnici, ne izključuje pravico plačila noševine pri uhodni carinarnici.

VI.

1. V pogledu vseh postranskih taks se morajo carinarnice držati pojasnitev v točki IV, ako se blago preklada neposredno; pojasnitev v točki V. pod 1., ako se je blago razložilo v carinski magacin ali razkladišče in po 2. ako se je za blago predložila uvozna deklaracija.

2. Kot carinsko razkladišče pri carinarnicah na železniških postajah se smatra vse prostore, katere zavzema določena železniška postaja vključno z vsemi zgradbami in tiri.

3. Kot carinsko razkladišče pri carinarnicah ob vodi, se smatra ono mesto, katero je določila carinarnica sporazumno z dotičnim kapitanom pristanišča odnosno pristaniškim uradom in dvorišča samih carinarnic. Ako ni koja carinarnica ob vodi še določila svoje carinsko razkladišče, naj to po prejemu tega razpisa nemudoma napravi in predloži situacijo dotičnega razkladišča generalni direkciji carin za odobritev.

S tem razpisom se vsi razpisi in naredbi, ki se nanašajo na vprašanja pojasnjena v predležem razpisu. Naj se carinarnice ravna po tem razpisu od 20. marca 1922. Eventuelne pojasnitve o tem razpisu bo dala carinarnicam Generalna direkcija carin.

Trgovina.

Vinski sejem v Beogradu. Koncem tega leta bo v Beogradu sejem za vino iz vse države. Interesenti naj se pravočasno javijo poljedelskemu ministrtvu.

Sladkor iz Češkoslovaške. Češkoslovaška je prodala skupno za 282.181 ton sladkorja in to: 66.440 ton Franciji, 61.220 ton Angliji, 45.390 ton Avstriji, 34.100 ton za izvoz preko Hamburga, 17.750 ton za izvoz preko Trsta, 9970 ton preko Trsta, 6620 ton Rumuniji, 6820 ton Norveški, 6590 ton Nemčiji in, 5840 ton Jugoslaviji.

Francoska zunanja trgovina. V letošnjem prvem polletju je uvozila Francija blaga v skupni vrednosti 10.671.592.000 frankov. Izvozila pa blaga za 9.386.660.000 frankov.

Zunanja trgovina Zedinjenih držav. V mesecu juniju je znašala vrednost ameriškega uvoza 260 milijonov dolarjev napram 254 milijonom v maju in 198 v juniju lanskega leta. Izvoz je dosegel vrednost 384 milijonov napram 308 v maju tega leta.

Industrija.

Nova tvornica vžigalic. Med Zadružno banko v Novem Sadu in upravo državnih monopolov je bil sklenjen sporazum glede osnovanja nove tvornice vžigalic z glavnicno 10 milijonov dinarjev. Z graditvijo tvornice nameravajo pričeti že tekom jeseni.

Obrt.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru (od 8. do 17. septembra 1922.) — Vsem razstavljalcem naznanja razstavnih odbor ponovno, da more smatrati le one kot definitivne razstavljalce, ki so vposlali pravilno izpolnjene prijavnice. Vse druge ustmene ali pismene prijave tej ali oni osebi za razstavnih odbor niso obvezne in se pri dodelitvi prostora ne morejo upoštevati. Zadnjikrat pa še opozarjamo vse one, ki se mislijo udeležiti razstave, a se dosedaj še niso prijavili, naj to nemudoma store, ker se na poznejše prijave v nobenem oziru ne bo oziralo in upoštevalo. Prijavnice se dobe v pisarni razstavnega odbora, Aleksandrova cesta 22, kjer se drage volje na željo brezplačno izpolnijo. — Razstavnih odbor gre vsakemu razstavljalcu na roko in bi bil vsak poznejši izgovor, da kdo ni vedel itd. neumesten.

Denarstvo.

Novi 10-dinarski bankovci. S 5. avgustom 1922. uvede Narodna banka v promet novo novčanico 10 dinarjev, ki je tiskana in izdelana v Ameriki. Začasno ostanejo do nadaljne objave v obtoku vse sedanje novčanice vseh vrst, ki se vzamejo iz prometa šele tedaj, ko bodo nove popolnoma izgotovljene.

Davki.

Izpremembe taksne tarife. Delegacija ministrstva financ opozarja občinstvo na spremembe taksne tarife, katere vsebujejo čl. 5—7 zakona o proračunski dvanajstini za mesec julij (Glej Uradi list kos 76 šte. 225 iz leta 1922.) M. d. je zvišana taksa za vloge, carinske prijave, in deklaracije od 2 na 3 D, za priloge od 0-50 na 1 dinar, za spričevala in potrdila, administrativne odločbe in pritožbe od 5 na 10 D, igralne kvarte in domine od 30 na 50 D, za kupne pogodbe o premičninah od 1% na 2%, o nepremičninah od 5 na 6% in za zakupne pogodbe od 1% na 2%. Te takse se pobirajo v zvišanem iznosu izza 1. avgusta 1922. Znižana je in sicer izza 1. julija 1921 samo taksa za stave pri športnih tekma od 20% na 10%.

Carina.

Carina za uvoz dežnikov in solnčnikov. Da bi se industrija dežnikov in solnčnikov v naši državi čimbolj razvila, namerava naša vlada carino na uvoz teh izdelkov znatno povišati.

Promet.

Radiobrojavne postaje. Vlada je sklenila dovoliti neki francoski družbi, da ustanovi radiobrojavne postaje po vsej naši državi. Službo na teh postajah pa bodo morali vršiti naši državni namočenci.

Otvoritev telefonske centrale z javno govornico v Krškem. Pri pošti in brzojavu Krško je bila dne 26. junija t. l. otvorjena telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo.

Dobava, prodaja.

Dobavo 300 komadov lesenih in 300 komadov železnih sodov za petrolej razpisuje uprava državnih monopolov kraljevine SHS odelenje ekonomno v Beogradu. Ofertalna licitacija se bo vršila dne 12. avgusta t. l. ob 11. uri dopoldne v pisarni upravnštva državnih monopolov. Podrobnejši podatki, kakor tudi splošni pogoji za to licitacijo so interesentom na vpogled pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Ljubljanski veliki sejem.

Gradnja privatnih paviljonov. Vsi oni razstavljalci, kateri nameravajo letos na sejmšči Ljubljanskega velesejma zgraditi svoje lastne paviljone in se jim je vposlani načrt od uprave Ljubljanskega velesejma že odobril, se opozarjajo, da naj nemudoma prično z delom, ker se jim je prostor že dodelil. Glasom sejmskega reda mora biti paviljon z vsem razstavnim blagom dne 30. avgusta v popolnem redu, ker ima v nasprotnem slučaju sejmski urad pravico, negotovi paviljon na stroške dotičnega razstavljalca takoj odstraniti. Prosimo Vas torej, da pričnete nemudoma z delom, ker le če pravočasno pričnete z gradnjo Vašega paviljona, bo paviljon lično izgotovljen in dobra reklama Vašemu podjetju.

Dodelitev prostorov. Razstavljalcem se bodo prostori odkazali prvi teden meseca avgusta. Vsi strankam odkazani prostori se oddajajo v najem popolnoma prazni in si mora stranka potrebno opremo preskrbeti sama ali pa jo na v prijavi izraženo željo preskrbi na njene stroške sejmski urad (stole, mize, police). V splošnem pa je radi priredbe prostorov vezan vsakdo na navodila, ki jih bodo dajali pooblaščenici sejmskega urada. Posameznim strankam odkazane prostore preskrbi sejmski urad s tekočimi številkami in tvrdkino nadpisno tablo. Oboje se zaračuna razstavljalcem po lastni ceni. Vsak razstavljalac prejme pravočasno poročilo in skico, kje in kateri prostor se mu je odredil.

Potovanje oziroma preselitev državnih preskrbljencev (vpokojenecv, vdov in sirot v inozemstvo). Delegacija ministrstva financ opozarja državne preskrbljence, da je v naredbi bivšega finančnega ministrstva z dne 8. X. 1910 (drž. zak. 187) za uživanje (pokojnine, vdovnine odnosno sirotine) v inozemstvu potrebno dovoljenje katero izdaja reorstu ministrtvo sporazumno z ministrom financ. Državni preskrbljenci, ki zapuste tuzemstvo, ne da bi imeli za to dovoljenje, izgube po naredbi bivšega finančnega ministrstva z dne 25. 9. 1858 št. 47.105 pravico do preskrbnine, katero more le ministrtvo financ na posebno prošnjo zopet nakazati. Prošnje za tako nakazilo in za dovoljenje, da se jo sme uživati v inozemstvu, je vlagati pri onem nakazajočem oblastvu, ki je odmerilo preskrbnino ter jih podpreti z dokumenti in kolkovati s kolkom tri dinarje, priloge pa s kolkom à 1 Din. — Pripominja se, da izdaja ministrtvo financ dovoljenje za uživanje preskrbnine v inozemstvu samo v posebnih ozira vrednih primerih.

Predhodna reklama in propaganda razstavljenecv pred otvoritvijo

sejnja. Čim se razdeli prostore se nemudoma obvesti vse razstavljenecv o dodeljeni mu koji in njeno številko. Priporočamo, da si puste za tem nemudoma napraviti pisemske priložne letake z vabilom na svoje odjemalce naj ga obiščejo na velesejmu v njegovi koji. Istotako bo razposlal urad Ljubljanskega velesejnja vsem razstavljalcem in na željo tudi drugim interesentom male letake kot priloga h korespondenci, katere se naj blagovolijo posluževati v največji meri.

Vizumske ugodnosti. Ministarstvo financ je s svojim odlokom št. 13240 od 2. junija 1922 odobrilo, da se pobira od inozemskih državljavov, ki žele posetiti našo kraljevino izključno radi II. Ljubljanskega velikega sejmnja v mesecu septembru 1922, ob priliki vidiranja potnih listov v ta namen taksa po 10 D.

HMEJ.

Razporeženje na hmelskem trgu je postalo manj živahno, cene so nekoliko padle in se pomikajo med 2000 in 2200 šk za 50 kg. Stanje hmelskih nasadov je še vedno dobro; dve tretjini vseh je lepih in zdravih, ena tretjina je slaba. Vse nadaljno je odvisno od vremena; topla dnevna in močna temperatura zamore marsikaj še zboljšati. Burja dne 17. t. m. je povzročila obilo škode, posebno v okolici Horosedel-na, odkoder se poroča o nevihti tako-le: Od nedelje, dne 16. t. m. popoldne razsaja tu orkanu podobna burja, katere je v hmelskih nasadih povzročila obilo škode. Stebri se lomijo, sidra se pretgavajo, brezštevilno trt leži na mokri zemlji. Nevihta je v premočeni zemlji trdo stoječe ogrodje omajala ter ga nagnila z rastlinami vred proti zemlji. Veter meče trte sem in tja, jih lomi in poškoduje tako, da se posuši. V drugih nasadih je pa burja polomila obilo panog. Vsa škoda je videti, kakor bi jo bila povzročila toča. V nekaterih sosednih občinah je nevihta cele žične nasade prevrgla.

Allost v Belgiji, 14. 7. 1922. Stanje hmelskih nasadov je prav slabo; vsled nevihte in obilega mrčesa je rastlina zelo trpela. Izdaten dež bi ji še lahko pomagal.

Hmelski nasadi na Angleškem so tudi trpeli po nevihti, so sicer brez mrčesa, vendar vsled mrzlega vremena le slabo napredujejo.

»Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung«

Razno.

Efektivno ameriško zlato. Efektivno imetje ameriškega zlata znaša sedaj 3766 milijonov dolarjev v kovanem in nekovanem zlato. To je 40 odstotkov celokupnega zlata na svetu.

Avstrijski industriji prot kironske-mu plačilu. Strokovna skupina tvornic perila na Dunaju je naznanila odjemalcem, da ne more več prodajati blaga za avstrijske krone, temveč se bodo v bodoče določale cene v avstr. zlatih kronah, ki se bodo po kurzu preračunavale v avstrijske papirnate krone.

Južna železnica in obrtništvo. Pod tem naslovom prinaša Obrtni Vestnik z dne 1./VIII. zelo zanimivo notico, ki jo v naslednjem prinašamo: Iz Središča: Naši obrtniki so v veliki množini izrekli željo, da prirede skupni izlet na Falo ter si tam ogledajo velikanske moderne vodne in električne naprave, ki jih kot obrtnie naravno morajo interesirati. Obrtno društvo je vzelo zadevo v roke in vršilo priprave. Ker je videlo,

PEKATETE

testenine tudi same makarone iz staroznane tovarne
Znidaršič & Valenčič, Ilirska Bistrica

so najboljše — dobe se povsod.

Zaloga R. Bunc in drug, Ljubljana - Celje
Maribor.

da je južna železnica zadnji čas dala polovično vožnjo raznim organizacijam, n. pr. Pevski zvezi, Hrv. glav. gospodarskemu društvu, veterinar. združenju, Orlovski, ženskemu kongresu itd., in ker so člani obrtnega društva v Središču povprečni mali in revni obrtniki, je upravičeno smatrala, da bo južna železnica tudi v tem slučaju, ki je za obrtnike najmanj tako važen kot za Pevsko zvezo njena prireditelj v Celju ali pa kak orlovski sestanek, dala polovično vožnjo. Toda na svoje veliko začudenje je dobilo društvo od obratnega ravnateljstva v Ljubljani negativen odgovor. Prošnja je bila brez navedbe razlogov odbita. Sedaj res več ne vemo, kaj je važnejše za državo in njen napredek: ali razvoj naše obrti in gospodarski razvoj sploh, ki se s takimi poučnimi izleti brezdvomno pospešuje, ali pa pevske skupščine in orlovski tabori. Vidimo pa iz tega slučaja, da gospodje pri južni železnici nimajo srca in razumevanja za interese malega obrtništva. In dobro bo, da si to zapomnimo.

Tržna poročila.

Žitni trg. Na novosadski produktivni borzi je notirala pšenica 16 K, koruza 12.70 K, pšenična moka št. 0 pa 23.50 K. Tendence trajno čvrsta.

Mariborsko sejmsko poročilo. Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 400 do 600 kron, 7 do 9 tednov stari po 700 do 1100, 3 do 4 mesece stari 1500 do 1800, 4 do 6 mesecev stari 2700 do 3000 kron, 8 do 10 mesecev stari 3500 do 3800, 1 in pol leta stari 4000 do 4500 kron, 1 kg žive teže 70 K, koze komad 500 kron.

Borza.

Zagreb, devize: Dunaj 0.1425 do 0.145, Berlin 9.25 do 11.25, Budimpešta 3 do 3.75, Bukarešt 56 do 57.50, Milan izplačilo 374 do 376, ček 373 do 375, London izplačilo 373 do 375, ček 370 do 372.50, Newyork ček 63, Pariz ček 675 do 677, Praga 204 do 205. Švica 1575 do 1600, valute: do-

lar 81 do 82.50, avstr. krone 0.20, češke 194, 20 K v zlatu 210, franki 670 do 675, lire 370 do 372.50. Jadranska banka 425 do 430. Ljub. kreditna banka 210 do 215. Ljubljanske strojne tovarne 200. Trboveljska premog. družba 275 do 300.

Beograd, devize: Berlin 10.45 Budimpešta 3.70, Bukarešt 58.50, Milan 373—375, Praga 203, Dunaj 0.155, London 360, Newyork 81, Pariz 665—680, valute: marke 12.50—14, češke krone 196 avstr. krone 0.25.

Curih, devize: Berlin 0.615, Newyork 526.25, London 23.51, Pariz 42.90, Milan 23.97, Praga 12.90, Budimpešta 0.175, Zagreb 1.55, Bukarešt 3.25, Varšava 0.08 Dunaj 0.07/8.

=AVTO=

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa povrnila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi **Jugo-Avto**, d. z. o. z. v Ljubljani.

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za pokrivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. — Proračuni brezplačno in poštne prosto. — Popravila točno in po najnižji ceni. Pločevinasta ambalaža kakor kante za firnež, olje, bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

Mednarodni transporti
Antonio Biancheri & Comp., Postojna
Centrala: Ponteba.
Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)
Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.
Oprema vsake vrste blaga.
Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.
Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica šte. 3.

Ustanovljeno leta 1896

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna
inž. Alojz Hrovat in inž. Albin Černe
oblastveno avtorizirana civilna inženjerja
v Ljubljani, Krekov trg št. 10, I. nadstropje.

Projektirata in izvršujeta vsa dela, spadajoča v gradbeno in inženjersko stroko:

1. **Vodne zgradbe:** izrabo vodnih sil, elektrarne, žage, mline, vodovode, kanalizacijo, obrežna zidovja itd.
2. **Mostove.**
3. **Železnice in ceste:** industrijske, poljske, šumske in žične železnice kakor tudi vsakovrstne transportne naprave.
4. **Železobetonske zgradbe:** tovarniška poslopja, skladišče, hleve, stropne konstrukcije itd.
5. Tehnična mnenja in ocene.
6. Zastopstvo strank v tehničnih zadevah.
7. Vsakovrstne visoke stavbe.

RAZPIS.
„Električna zadruga“ v Zagorju ob Savi
razpisuje napravo
električne javne in hišne razsvitljave
za kraj Zagorje ob Savi in Toplice.

Interesentom leže na razpolago tozadevni načrti v občinski pisarni v Zagorju.

Ponudbe z izvršenimi proračuni dela samega in materijala je treba predložiti zadrugi do 15. avgusta t. l.

Z delom bi bilo pričeti takoj.

Zagorje ob Savi, dne 26. julija 1922.

Odbor.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani. prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Za daljno prodajo
Diana, francosko šganje.

Velika in stalna zaloga po originalnih tovarniških cenah pri tordki **FRANC GULDA** v Mariboru.

Najboljši škrlj jugoslovanskega proizvoda „SALONIT“

zdelan iz znanega cementa znamke **Salona** od tvrdke **Split**, dion. društvo za cement portland. Najboljše in najcenejše sredstvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga; **OBNOVA** gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino

in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti Križanske cerkve.

Kraljeva dvorska specijacija

„ORIENT“

mednarodna trgov. - spedijska in skladišna d. d.
v Mariboru.

Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Rakek, Jesenice, Bakar, Subotica.

Obavlja vse v spedijsko in carinsko stroko spadajoče posle, točno in po zmernih cenah. Oskrbi odobrenja za nakup deviz.

Se priporoča kot domače od trgovcev in industrijcev ustanovljeno podjetje.

10—4

Vsa pojasnila brezplačna.

BERSON

Gumijevi napetniki
in podplati

Vam ohranijo obuvalo
trpežno
in
lepo.

Berson-Kaučuk d. d. Zagreb, Wilson trg 7.